

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de Litere
1.3 Departamentul	Științe Socio-umane, Teologie, Arte
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	10.00

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Ontologie				
2.2 Titularul de curs	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE, drehe_iovan@yahoo.com				
2.3 Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE, drehe_iovan@yahoo.com				
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E
2.7 Regimul disciplinei	Categorica formativă				DS
	Opționalitate				DO

3. Timpul total estimat

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:	3.2 Curs	2	3.3 Seminar	1	3.3 Laborator		3.3 Proiect	
3.4 Număr de ore pe semestru	42	din care:	3.5 Curs	28	3.6 Seminar	14	3.6 Laborator		3.6 Proiect	
3.7 Distribuția fondului de timp (ore pe semestru) pentru:										
(a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe										22
(b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platforme electronice de specialitate și pe teren										22
(c) Pregătire seminarii / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri										10
(d) Tutoriat										2
(e) Examinări										2
(f) Alte activități:										
3.8 Total ore studiu individual (suma (3.7(a))...3.7(f)))						58				
3.9 Total ore pe semestru (3.4+3.8)						100				
3.10 Numărul de credite						4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	-
4.2 de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	PC și videoproiector (sau smartphone/tabletă și Smart TV)
5.2. de desfășurare a seminarului / laboratorului / proiectului	PC și videoproiector (sau smartphone/tabletă și Smart TV)

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1 – Fundamente teoretice și istorice ale filosofiei Înțelegerea conceptelor fundamentale ale ontologiei: ființă, existență, categorie, substanță, esență, fenomen, lucru-în-sine; familiarizarea cu principalele modele istorice de interpretare a realității (Platon, Aristotel, Plotin, scolastica, raționalism, empirism, Kant, pozitivism, neopozitivism). C2 – Formularea ideilor și problemelor filosofice Capacitatea de a formula probleme ontologice privind structura realității, natura existenței, relația dintre aparență și esență, statutul entităților metafizice. C3 – Analiză critică și evaluare logică Analiza critică a argumentelor ontologice, identificarea mecanismelor argumentative valide și nevalide, evaluarea pozițiilor pro și contra existenței anumitor entități metafizico-ontologice. C4 – Interpretarea acțiunilor și experienței umane Interpretarea experienței umane prin concepte ontologice: identitate, cauzalitate, temporalitate, necesitate, posibilitate, realitate empirică vs. realitate inteligibilă. C5 – Producerea și comunicarea discursului filosofic Capacitatea de a elabora analize, comentarii și argumentări ontologice, de a prezenta și susține poziții filosofice în contexte academice. C6 – Mediere interumană și interculturală Înțelegerea modului în care diferite tradiții filosofice au conceptualizat realitatea și capacitatea de a integra aceste perspective în dialoguri interculturale
Competențe transversale	CT1 – Abordare realistă și argumentată a situațiilor-problemă Capacitatea de a utiliza concepte ontologice pentru a analiza situații-problemă, pentru a evalua argumente și pentru a formula poziții coerente. CT2 – Muncă eficientă în echipă multidisciplinară Participarea la dezbateri, prezentări și analize de text în cadrul seminariilor, colaborând eficient cu colegii în interpretarea pozițiilor ontologice. CT3 – Autoevaluare și dezvoltare profesională Dezvoltarea autonomiei intelectuale prin studiu individual, exegeza textelor ontologice și autoevaluarea progresului în înțelegerea conceptelor.

7. Rezultatele așteptate ale învățării

Cunoștințe	descrie conceptele fundamentale ale ontologiei și modul în care acestea au fost formulate în diferite epoci filosofice; explică principalele modele de interpretare a realității: idealism, realism, empirism, raționalism, pozitivism, neopozitivism; identifică diferențele dintre pozițiile ontologice ale marilor filosofi (Platon, Aristotel, Plotin, scolastica, Descartes, Kant, Comte, Carnap); explică metodele valide și nevalide de argumentare ontologică; descrie modul în care ontologia se raportează la epistemologie, metafizică și știință.
------------	--

Abilități	analizează argumente ontologice complexe și identifică structura lor logică; compară perspective ontologice diferite asupra realității, cunoașterii și existenței; utilizează concepte ontologice cu grad ridicat de dificultate în interpretarea textelor filosofice; formulează argumente coerente în dezbateri și prezentări; aplică metode de analiză conceptuală și hermeneutică în reconstrucția pozițiilor ontologice.
Responsabilitate și autonomie	manifestă autonomie intelectuală în lectura și interpretarea textelor ontologice; analizează critic presupuzițiile ontologice ale teoriilor filosofice și științifice; își asumă responsabilitatea formulării unor poziții filosofice argumentate; respectă normele eticii academice și ale dialogului filosofic; își dezvoltă capacitatea de a revizui opinii în lumina argumentelor și dovezilor textuale.

8. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8.1 Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea și aplicarea conceptelor specifice ontologiei
8.2 Obiectivele specifice	Înțelegerea metodelor valide și nevalide de a argumenta pentru o poziție sau convingere cu privire la metodologia cercetării realității, respectiv structurii și naturii realității Identificarea pozițiilor cu privire la modul în care încercăm să cunoaștem realitatea Înțelegerea mecanismelor argumentative folosite în argumentarea pro sau contra caracteristicilor anumitor categorii metafizico-ontologice

9. Conținuturi

9.1 Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv (metode de a cerceta realitatea)	2	Expunere; problematizare	
2. Platon – Lumea ideilor și dialectica	2		
3. Aristotel – Realitate și categorii	2		
4. Școlile elenistice – cunoașterea fizicii și salvarea sufletului	2		
5. Plotin – Ipostaze și reîntoarcerea la Unul	2		
6. Evul Mediu – Credință și rațiune în cunoașterea lui Dumnezeu și a creației	2		
7. Renaștere – Matematizarea cunoașterii	2		
8. Renaștere – Misticism și știință	2		
9. Empirism – Rolul simțurilor în cunoașterea realității	2		
10. Raționalism – Rațiune și cunoaștere adevărată	2		
11. Kant – Fenomen și lucru în sine	2		
12. Secolul XIX – Pozitivism. Metode în științe sociale	2		
13. Secolul XX – Neopozitivism și alte modele de cunoaștere a realității	2		
14. Curs final	2		
Bibliografie: Platon, Sofistul, traducere de C. Noica, in Platon, Opere, vol. VI, Editura Stiintifica, 1989. Aristotel, Metafizica, traducere de Andrei Cornea, Ed. Humanitas, 2007. Plotin, Opere, traducere de Andrei Cornea, Ed. Humanitas, 2003-2009. E. Gilson, Filozofia in Evul Mediu, Editura Humanitas, 1995. P. P. Negulescu, Filosofia Renasterii, Editura Eminescu, 1986. F. Bacon, Noul Organon, Editura Academiei, 1957			

R. Descartes, Discurs despre metoda, Editura Academiei, 1990. I. Kant, Critica Ratiunii Pure, Ed. IRI, 2009. A. Comte, Discurs asupra spiritului pozitiv, Editura Stiintifica, 1999. R. Carnap, Vechea si noua logica, Ed. Paideia, 2001.			
9.2 Seminar / laborator / proiect	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Discutii libere	1	Prezentare de referate; dezbateri	
2. Platon	1		
3. Aristotel	1		
4. Stoici	1		
5. Sceptici	1		
6. Plotin	1		
7. Medievali	1		
8. Renastere	1		
9. Bacon	1		
10. Descartes	1		
11. Kant	1		
12. Comte	1		
13. Carnap	1		
14. Discutii libere	1		
Bibliografie: Platon, Sofistul, traducere de C. Noica, in Platon, Opere, vol. VI, Editura Stiintifica, 1989. Aristotel, Metafizica, traducere de Andrei Cornea, Ed. Humanitas, 2007. Plotin, Opere, traducere de Andrei Cornea, Ed. Humanitas, 2003-2009. E. Gilson, Filozofia in Evul Mediu, Editura Humanitas, 1995. P. P. Negulescu, Filosofia Renasterii, Editura Eminescu, 1986. F. Bacon, Noul Organon, Editura Academiei, 1957 R. Descartes, Discurs despre metoda, Editura Academiei, 1990. I. Kant, Critica Ratiunii Pure, Ed. IRI, 2009. A. Comte, Discurs asupra spiritului pozitiv, Editura Stiintifica, 1999. R. Carnap, Vechea si noua logica, Ed. Paideia, 2001.			

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel similar în universități din țară și Uniunea Europeană, precum și cu cerințele comunității profesionale.

11. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
11.4 Curs	Însușirea cunoștințelor esențiale specifice disciplinei și operarea cu acestea	Examen scris	70%
11.5 Seminar/Laborator /Proiect	1. Prezență (0,5p); 2. Intervenții la seminar (1,5p); 3. Referat (susținere/scriere) (1p)	Evidență	30%
10.6 Standard minim de performanță			

1. Pentru nota 5: prezența la seminarii; asimilarea a 50% din curs (1+0,5p+3p)
2. Pentru nota 10: prezență la seminarii, intervenții la seminarii, referat, asimilarea cursului (1+0,5+1,5+1+6)

Data completării: 01.07.2026	Titulari	Titlu Prenume NUME	Semnătura
	Curs	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE	
	Aplicații	Conf. Univ. Dr. Iovan DREHE	

Data avizării în Consiliul Departamentului de Științe Socio-Umane, Teologie , Arte	Director Departament Științe Socio-Umane, Teologie Arte
____22.07.2026_____	Conf. Univ. Dr. Adrian Chira
Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere	Decan
____24.07.2026_____	Conf. Univ. Dr. Anamaria Fălăuș